

Konsekvensutredning og naturmangfold

Utfordringer og muligheter

HOLTH & WINGE

www.holthogwinge.no

Naturmangfoldveka i Vestland

17. januar 2024

Nikolai K. Winge

kontakt@howi.no

Hvem er vi?

Kort om oss

- Holth & Winge ble stiftet i 2021.
- Vi ønsker å:
 - Styrke kunnskapsnivået i forvaltningen.
 - Bidra til at beslutninger om arealbruk bygger på korrekt forståelse av jussen.
- Dette får vi til ved å tilby:
 - Juridiske utredninger.
 - Kurs og forelesninger innen plan- og bygningsrett m.m.
 - Rammeavtaler om juridisk bistand.

Blir du fårete i
blikket når noen
spør deg om plan-
og bygningsloven?

Meld kommunen på [politikerskolen!](#)

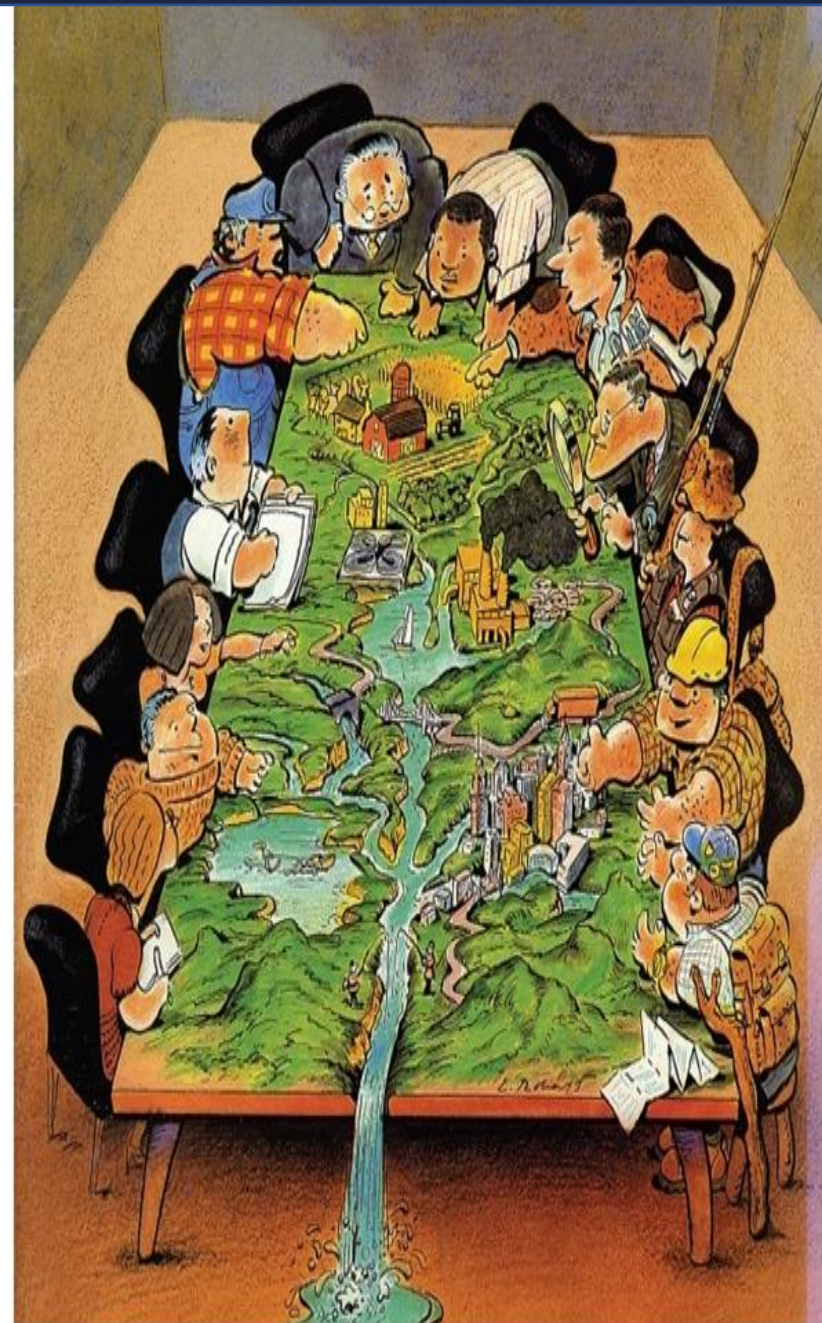
Det rettslige grunnlaget for arealforvaltningen

- Det er i all hovedsak plan- og bygningsloven som setter rammen for arealbruken i Norge.
- Plan- og bygningsloven er derfor det viktigste verktøyet vi har for å ivareta klima- og naturhensyn.
- Det er kommunene som står i førstelinjen til å sikre at våre miljøpolitiske mål og forpliktelser etterleveres.

Det kommunale selvstyre

- Er det kommunale selvstyre en trussel mot naturen?
- Ikke nødvendigvis. Det kommunale selvstyre kan være nøkkelen til at vi klarer å oppnå miljøpolitiske mål.
- Forutsetter blant annet:
 - At kommunene har kunnskap om de faktiske virkningene av arealinngrep. Både enkeltvis og i sum.
 - At kommunene er villige til å bruke kunnskapen til å treffe beslutninger som ivaretar naturhensyn.
 - At det finnes velfungerende kontrollmekanismer.
- Konsekvensutredninger er vårt fremste virkemiddel for å sikre at beslutninger om ny arealbruk treffes på et forsvarlig kunnskapsgrunnlag.
- Det er imidlertid enkelte utfordringer knyttet til dagens KU-regime...

- Konsekvensutredninger skal omfatte virkninger for «miljø- og samfunn».
- I alle andre land er konsekvensutredninger rendyrket som et virkemiddel for å kartlegge miljøkonsekvenser.
- Vil det brede nedslagsfeltet medføre at miljøkonsekvenser blir mindre synliggjort? Er konsekvensutredninger mer å regne som et innsalgsdokument for prosjektet?

- Dagens konsekvensutredninger har svært varierende kvalitet.
- Konsekvensutredninger bestilt av utbygger kan ha liten troverdighet som kunnskapsgrunnlag.
- Utrederne varsler om press og vanskelige dilemmaer.
- Er det mulig å sikre økt troverdighet og tillitt?

- Forvaltningsloven § 17:
Forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes.
- Mange kommuner mangler kompetanse og kapasitet til å kvalitetssikre en konsekvensutredning.
- Dermed blir utbyggers fremstilling av faktagrunnlaget lagt ukritisk til grunn.
- Er det mulig å innføre uavhengig kontroll og kvalitetssikring av konsekvensutredninger?

Tilsyn og uavhengig kontroll i plan- og bygningsloven

Utarbeidet for Kommunal- og distriktsdepartementet

Avsluttende betraktninger

- Kunnskap er nøkkelen til en bærekraftig arealforvaltning.
- Dagens teknologi gjør det mulig å innhente langt mer og bedre kunnskap enn tidligere.
- Flere nye kunnskapssystemer er under utvikling:
 - Arealregnskap
 - Naturregnskap
 - Klimaregnskap
- Utvikling og bruk av slike kunnskapssystemer vil løse flere av utfordringene knyttet til konsekvensutredninger.
- Deretter handler det om hvordan kunnskapen skal brukes...
...men det er en annen historie.

Takk for meg